

Při obnově střechy venkovské usedlosti v Lopeníku řemeslníci položí 4 tisíce slaměných došků

25.8.2023 - Soňa Ličková | Krajský úřad Zlínského kraje

Sláma z přibližně 3 hektarů pole posloužila k výrobě došků, které v těchto dnech pokládají řemeslníci na venkovskou usedlost v Lopeníku na Uherskobrodsku.

Jde o poslední trvale obydlenou stavbu krytou slaměným doškem v České republice. Na obnovu střechy přispěl Zlínský kraj částkou 600 tisíc korun.

Jediná trvale obydlená venkovská usedlost krytá slaměným doškem v Česku bude mít novou střechu. Nachází se v obci Lopeník na Uherskobrodsku a je evidována v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky. Na její obnovu padnou zhruba 4 tisíce svazků slámy, která byla sklizena z přibližně 3 hektarů pole. Práce právě provádějí polští řemeslníci, kteří si žito sami pěstují a do Lopeníku ho přivezli už navázané ve snopech.

Kopaničářská stavba zvaná též jako „Stará Pančovna“ pochází ze začátku 19. století a skládá se z obytného domu a přiléhající hospodářské části. Střecha celé usedlosti s hospodářskou částí měří 300 m². „Na obnovu doškové střechy poskytl Zlínský kraj individuální dotaci šest set tisíc korun. Z pohledu kraje jde o výjimečnou památku, protože doškové střechy patří mezi nejautentičtější prvky lidové architektury a vídáme je dnes už jen v muzeích nebo skanzenech. Stavení v Lopeníku je raritou, soustavně obydlené je už dvě stě let,“ uvedla Zuzana Fišerová, radní Zlínského kraje pro kulturu a školství.

Obnova doškové krytiny byla nezbytná. „Stará sláma postupně uhnívala, netěsnila a do domu začalo zatékat. Střecha navíc čelila mechům a lišejníkům,“ popsala majitelka domu Anežka Vlčíková.

Životnost doškových střech je ovlivněna hlavně působením povětrnostních podmínek. „Doškové střechy jsou už v dnešní době ojedinělé, právě kvůli náročné údržbě, dostupnosti přírodního materiálu a rovněž mizející generace zdatných řemeslníků, kteří ovládají starobylé technologie,“ vysvětlila vedoucí odboru kultury a památkové péče krajského úřadu Romana Habartová.

Stavba doškové střechy podléhá striktnímu technologickému postupu. Poměrně komplikovaná a náročná pokládka se stejně jako vysoce odborná ruční práce odráží také ve vyšší pořizovací ceně. Došková střecha je asi pětikrát dražší než běžná krytina, například betonové tašky. Naopak výhodou je její přírodní vzhled a ekologického bydlení.

Na výměnu doškové krytiny se můžete podívat v reportáži České televize:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10122427178-udalosti-v-regionech-brno/323281381990822/cast/995687/>.

<https://zlinskykraj.cz/aktuality/pri-obnove-strechy-venkovske-usedlosti-v-lopeniku-remeslnici-polozi-4-tisice-slamenych-dosku-64e8>